

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo **Poslovanje politične stranke Iniciativa za** **demokratski socializem v letu 2014**

POS LANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo

Poslovanje politične stranke Iniciativa za demokratski socializem v letu 2014

Številka: 325-4/2015/32

Ljubljana, 17. maja 2016

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti poslovanja politične stranke *Iniciativa za demokratični socializem* v letu 2014.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja politične stranke Iniciativa za demokratični socializem v letu 2014. Računsko sodišče je preverjalo skladnost poslovanja politične stranke Iniciativa za demokratični socializem z Zakonom o političnih strankah in Zakonom o volilni in referendumski kampanji.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja politične stranke Iniciativa za demokratični socializem v letu 2014 izreklo *mnenje s pridržkom*, ker je politična stranka Iniciativa za demokratični socializem poslovala v neskladju s predpisi v naslednjih primerih:

- prejela je članarino od fizične osebe, ki ni podpisala pristopne izjave;
- prispevka pravne osebe, ki ga je pridobila v nasprotju z Zakonom o političnih strankah, ni nakazala v humanitarne namene;
- sredstva, ki jih je nakazala s svojega rednega transakcijskega računa na transakcijski račun za redno poslovanje politične stranke Stranka za ekosocializem in trajnostni razvoj Slovenije – TRS kot organizatorja volilne kampanje, so bila porabljena za pokrivanje stroškov, ki ne predstavljajo stroškov volilnih kampanj;
- sredstev za financiranje volilne kampanje skupne liste kandidatov ni nakazala na redni transakcijski račun organizatorja volilne kampanje, kot to določa Zakon o političnih strankah.

KAZALO

1. UVOD	7
1.1 PREDSTAVITEV STRANKE IDS.....	7
1.2 PREDSTAVITEV REVIZIJE.....	9
2. UGOTOVITVE	11
2.1 PRIHODKI	11
2.1.1 Članarine	11
2.1.2 Prispevki.....	12
2.2 ODHODKI.....	12
2.2.1 Odhodki za redno poslovanje stranke po ZPolS	12
3. MNENJE	14

1. UVOD

Revizijo pravilnosti poslovanja politične stranke Iniciativa za demokratični socializem (v nadaljevanju: stranka IDS) v letu 2014 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1), Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije² in Zakona o političnih strankah³ (v nadaljevanju: ZPolS). Sklep o izvedbi revizije⁴ je bil izdan 27. 5. 2015.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁵. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju teh tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano z zagotavljanjem pravilnosti poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja stranke IDS. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

Predmet revizije je bilo poslovanje stranke IDS v letu 2014.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja stranke IDS v letu 2014.

1.1 Predstavitev stranke IDS

Stranka IDS s sedežem na Miklošičevi cesti 38, Ljubljana in s kratico imena IDS je bila ustanovljena na kongresu 8. 3. 2014 v Ljubljani⁶.

Na tem kongresu je tudi sprejela Statut stranke Iniciativa za demokratični socializem (v nadaljevanju: statut) in program stranke.

¹ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Uradni list RS, št. 100/05-UPB1, 103/07, 99/13, 46/14.

⁴ Št. 325-4/2015/2.

⁵ Uradni list RS, št. 43/13.

⁶ Stranka IDS je bila vpisana v register političnih strank pri Ministrstvu za notranje zadeve z odločbo št. 2153-3/2014/3 (1324-07) z dne 9. 4. 2014. Stranka IDS je imela v letu 2014 odprte transakcijske račune pri Delavski hranilnici, d. d., Ljubljana, in sicer za redno poslovanje transakcijski račun št. SI56 6100 000 7293 874 (v nadaljevanju: redni račun), za volitve v občinske svete transakcijski račun št. SI56 6100 0000 8207 323 in za volitve županov transakcijski račun št. SI56 6100 0000 8207 032.

Skladno s statutom je politično poslanstvo stranke IDS doseganje demokratičnega socializma – družbe, v kateri lahko vsak enakovredno soodloča o svoji prihodnosti in ki uresničuje vrednote bratstva, solidarnosti, svobode in enakosti.

Stranka IDS je organizirana na državni, pokrajinski in lokalni ravni⁷. Organi stranke IDS na državni ravni so: kongres, svet stranke, izvršni odbor, nadzorni odbor, disciplinska komisija in disciplinsko razsodišče, volilna komisija, generalni sekretariat ter stalne in projektne delovne skupine.⁸

Kongres je vrhovno odločevalsko telo stranke in ga sestavljajo vse članice in vsi člani stranke. Kongres sprejema statut, pravilnike in poslovnike ter njihove spremembe, sprejema program stranke in njegove spremembe ter druge strateške odločitve, voli in odloča o odpoklicu članice oziroma člana sveta stranke, nadzornega odbora, disciplinske komisije in volilne komisije, odloča o ukinitvi, spojitvi, pripojitvi ali razdružitvi stranke ter sprejema letno poročilo.⁹

Svet stranke je odločevalsko telo med kongresi. Oblikuje strankino politiko, pripravi predloge o strankinih dejavnostih, pred sprejetjem odločitev svoje predloge predstavi članstvu v lokalnem okolju, upošteva pripombe članstva ter aktivno sodeluje z izvršnim odborom in delovnimi skupinami pri izvrševanju strankine politike in dejavnosti.¹⁰

Koordinator sveta stranke predstavlja stranko v javnosti in jo zastopa v pravnem prometu ter vodi in odgovarja za materialno in finančno poslovanje stranke.¹¹

Koordinator sveta stranke IDS v letu 2014 je bil Luka Mesec.

Generalni sekretariat je stalna delovna skupina, ki skrbi za koordinacijo notranjega delovanja stranke ter njeno zakonito in transparentno finančno poslovanje. Vodi register članic in članov stranke, častnih članic in članov ter simpatizerk in simpatizerjev.¹²

Organizacijske enote stranke IDS na lokalni ravni so lokalni odbori stranke.¹³ Organi lokalnega odbora so skupščina, koordinatorica oziroma koordinator in sekretarka oziroma sekretar.¹⁴ Organizacijske enote stranke IDS na pokrajinski ravni so pokrajinski odbori. Pokrajinska organiziranost stranke IDS je razdeljena na devet pokrajin.¹⁵

Stranka IDS lahko pridobiva sredstva za izvajanje dejavnosti¹⁶:

- od članarin,

⁷ 15. člen statuta.

⁸ 25. člen statuta.

⁹ 29. člen statuta.

¹⁰ Drugi odstavek 33. člena statuta.

¹¹ Drugi odstavek 4. člena statuta.

¹² 50. člen statuta.

¹³ Prvi odstavek 18. člena statuta.

¹⁴ Drugi odstavek 20. člena statuta.

¹⁵ Prvi in drugi odstavek 22. člena statuta.

¹⁶ Prvi odstavek 21. člena ZPolS.

- od prispevkov fizičnih oseb,
- od prihodkov od premoženja in
- iz proračuna.

Višina članarine in način plačevanja sta določena v 3. členu in 4. členu Pravilnika o članarini¹⁷.

Na dan 31. 12. 2014 je imela stranka IDS tri zaposlene.

Stranka IDS se je v letu 2014 za potrebe volitev povezala v koalicijo Združena levica¹⁸ (v nadaljevanju: koalicija ZL) in v okviru koalicije ZL v letu 2014 sodelovala na:

- volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament; stranka TRS je bila na teh volitvah organizator volilne kampanje za skupno listo; koalicija ZL ni dobila mandata za poslanca¹⁹;
- predčasnih volitvah za poslance v Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni zbor); stranka TRS je bila na teh volitvah organizator volilne kampanje za skupno listo; koalicija ZL je dobila šest mandatov za poslance²⁰ državnega zbora, pri čemer je stranka IDS dobila štiri mandate za poslance²¹ v državnem zboru;
- volitvah županov občin; niso bili izvoljeni župani²² stranke IDS;
- volitvah v občinske oziroma mestne svete; izvoljeno je bilo 14 svetnikov²³ stranke IDS.

Za pravilnost poslovanja je odgovoren koordinator sveta stranke. Ta odgovornost vključuje tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pravilnostjo poslovanja. Odgovorna oseba stranke IDS v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je bil Luka Mesec, koordinator sveta stranke.

1.2 Predstavitev revizije

Pri reviziji pravilnosti poslovanja stranke IDS v letu 2014 smo preverjali skladnost poslovanja stranke IDS z ZPolS ter Zakonom o volilni in referendumski kampanji²⁴ (v nadaljevanju: ZVRK) pri rednem poslovanju in pri financiranju volilnih kampanj za župane in občinske oziroma mestne svetnike v letu 2014, in sicer pri:

- prihodkih,
- odhodkih,

¹⁷ Z dne 28. 4. 2014.

¹⁸ Sestavljajo jo Stranka za ekososializem in trajnostni razvoj Slovenije – TRS (v nadaljevanju: stranka TRS), Demokratična stranka dela (v nadaljevanju: stranka DSD) in stranka IDS. Stranke so podpisale Koalijski sporazum IDS-TRS-DSD (Združena levica), Koalijski sporazum za nastop na predčasnih volitvah v Državni zbor RS in Koalijski sporazum za nastop na lokalnih volitvah.

¹⁹ Poročilo o izidu volitev poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament, Uradni list RS, št. 43/14.

²⁰ Poročilo o izidu predčasnih volitev poslancev v Državni zbor Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 56/14.

²¹ Letno poročilo stranke IDS za leto 2014.

²² [URL: http://volitve.gov.si/lv2014/rezultati/zbirni_podatki.html], 24. 9. 2015.

²³ Tako kot opomba 22. Na tej spletni strani so podatki zagotovljeni za občine, kjer so člane občinskih svetov volili po proporcionalnem volilnem sistemu.

²⁴ Uradni list RS, št. 41/07, 11/11, 98/13.

- premoženju stranke in
- posojilih.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju prihodkov in odhodkov smo upoštevali določila ZPolS in ZVRK. Preverili smo tudi, ali je stranka IDS vse morebitne prispevke, pridobljene v nasprotju z ZPolS, v 30 dneh od prejema nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije. Namensko porabo sredstev smo presojali pri porabi sredstev, ki jih je stranka IDS pridobila za dodatno strokovno pomoč pri delu poslanskih skupin.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju povečanja in zmanjšanja premoženja ter posojil stranki IDS smo upoštevali določbe ZPolS.

V reviziji smo v zvezi z razkrivanjem določenih podatkov v skladu z ZPolS preverjali, ali je stranka IDS v letnem poročilu navedla:

- podatke o osebnem imenu in naslovu fizične osebe ter višini skupnega letnega zneska, ki ga je fizična oseba prispevala stranki IDS, če so prispevki presegali višino povprečne bruto mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto;
- podatke o višini, obrestni meri in odplačilni dobi vseh posameznih posojil, ki jih je stranki IDS dala banka ali posojilnica, vključno z navedbo podatkov o firmi in sedežu, poslovnem naslovu in matični številki banke ali posojilnice, pri kateri je stranka pridobila posojilo, ne glede na višino posojila.

Zagotovila za izrek mnenja smo pridobili s pregledovanjem in analiziranjem dokumentacije in s podrobnim preizkušanjem podatkov.

Dokaze za izrek mnenja smo pridobili s preizkušanjem pravilnosti prihodkov in odhodkov po nestatističnem načinu vzorčenja, vseh povečanj oziroma zmanjšanj premoženja stranke ter posojil stranke v letu 2014. Za preizkušanje smo sestavili revizijski program. Za izrek mnenja smo upoštevali tiste razkrite nepravilnosti, ki smo jih opredelili v revizijskem programu. Sodila za oblikovanje mnenja so bili predpisi, ki urejajo poslovanje političnih strank.

2. UGOTOVITVE

2.1 Prihodki

Stranka IDS je v letnem poročilu za leto 2014 izkazala prihodke v znesku 68.619 evrov. Največji del prihodkov (64,8 odstotka) predstavljajo prihodki iz proračuna Republike Slovenije.

Tabela 1: Izkazani prihodki stranke IDS v letu 2014

Prihodki	Znesek v evrih	Struktura v odstotkih
1. ČLANARINE	4.497	6,6
2. DENARNI PRISPEVKI FIZIČNIH OSEB	14.715	21,4
2.1 Za redno poslovanje stranke po ZPolS	6.804	9,9
2.2 Za kampanjo po ZVRK	7.911	11,5
3. PRIHODKI IZ PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE	44.452	64,8
3.1 Prihodki po 23. členu ZPolS	26.952	39,3
3.2 Prihodki po drugem odstavku 21. člena ZPolS	17.500	25,5
4. PRIHODKI IZ PRORAČUNA LOKALNIH SKUPNOSTI	4.953	7,2
4.1 Prihodki po 26. členu ZPolS	4.953	7,2
5. IZREDNI PRIHODKI	2	0,0
6. PRIHODKI OD PREMOŽENJA	0	0,0
Skupaj	68.619	100,0

Vir: letno poročilo stranke IDS za leto 2014.

2.1.1 Članarine

Stranka IDS od fizične osebe, ki je v letu 2014 nakazala članarino v znesku 20 evrov, nima podpisane pristopne izjave o članstvu v stranki. Navedeno ravnanje ni v skladu s prvim odstavkom 6. člena ZPolS, ki določa, da lahko članica oziroma član stranke postane vsak državljan oziroma državljanica Republike Slovenije, ki podpiše pristopno izjavo o članstvu v stranki.

2.1.2 Prispevki

Stranka IDS je pri nakupu blaga prejela izredni popust pravne osebe Pika, d. o. o., Komen v znesku 81 evrov. Izredni popust pravne osebe zasebnega prava predstavlja prispevek, ki je bil prejet v nasprotju z ZPolS in ga stranka IDS v 30 dneh ni nakazala v humanitarne namene.

Navedeno ravnanje ni v skladu z devetim odstavkom 22. člena ZPolS v povezavi s prvim odstavkom 25. člena ZPolS, ki določata, da pravne osebe javnega in zasebnega prava ne smejo financirati strank ter da mora stranka prispevke, ki jih je pridobila v nasprotju s tem zakonom, v 30 dneh od prejema nakazati v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije.

Pojasnilo stranke IDS

Nabavljeno blago je stranka IDS namenila brezdomcem.

Ukrepi stranke IDS

Stranka IDS je 3. 2. 2016 nakazala 81 evrov v humanitarne namene.

2.2 Odhodki

Stranka IDS je v letnem poročilu za leto 2014 izkazala odhodke v znesku 40.574 evrov. Največji del odhodkov (54,2 odstotka) predstavljajo odhodki za redno poslovanje stranke.

Tabela 2: Izkazani odhodki stranke IDS v letu 2014

Odhodki	Znesek v evrih	Struktura v odstotkih
1. Odhodki za redno poslovanje stranke	21.993	54,2
2. Odhodki za kampanji stranke	18.581	45,8
• za volitve županov	5.601	13,8
• za volitve v občinski svet	12.980	32,0
Skupaj	40.574	100,0

Vir: letno poročilo stranke IDS za leto 2014.

2.2.1 Odhodki za redno poslovanje stranke po ZPolS

2.2.1.a Stranka IDS je v letu 2014 z rednega računa nakazala denarna sredstva stranki TRS v skupnem znesku 1.882 evrov. Iz navedbe stranke IDS je razvidno, da so bila denarna sredstva namenjena pokrivanju stroškov delovanja koalicije ZL, ki so bili povezani z volilnima kampanjama liste koalicije ZL za predčasne volitve poslancev v državni zbor in volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2014, vendar niso predstavljali stroškov obeh volilnih kampanj, kot so določeni v 15. členu ZVRK. ZPolS v drugem odstavku 25. člena opredeljuje za primer, ko stranke predlagajo skupno listo kandidatov oziroma kandidata, zgolj način financiranja stroškov volilne kampanje, ne pa tudi financiranja drugih stroškov. Ker gre v tem primeru za pokrivanje stroškov, ki ne predstavljajo stroškov

volilnih kampanj, hkrati pa ni izkazano, da je bil znesek porabljen za plačilo konkretnih aktivnosti strank koalicije ZL v okviru njihovega rednega poslovanja, ki jih je stranka TRS prevzela tudi v imenu in za račun ostalih strank v koaliciji, pomeni nakazilo sredstev nedovoljeno financiranje stranke TRS in je v nasprotju s prvim odstavkom 25. člena ZPolS, ki določa, da pravne osebe zasebnega prava ne smejo financirati strank, razen če zakon določa drugače.

Pojasnilo stranke IDS

Nakazana sredstva so bila namenjena za stroške koalicije ZL izven volilne kampanje, in sicer za zbiranje podpisov podpore ter aktivnosti pred in po volilni kampanji.

2.2.1.b Stranka IDS je v letu 2014 prenesla sredstva v znesku 200 evrov s svojega rednega računa na poseben transakcijski račun stranke DSD za volilno kampanjo skupne liste kandidatov koalicije ZL za volitve članov občinskih svetov v Mariboru. To ni v skladu z drugim odstavkom 25. člena ZPolS, ki določa, da stranke lahko za financiranje volilne kampanje na podlagi pisnega dogovora prenesejo sredstva s svojega transakcijskega računa na transakcijski račun stranke, ki je organizator volilne kampanje za skupno listo kandidatov oziroma skupnega kandidata, če te stranke predlagajo skupno listo kandidatov oziroma skupnega kandidata. Stranka, ki je organizator volilne kampanje, mora celotni prejeti znesek nakazati na poseben transakcijski račun za volilno kampanjo.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost poslovanja politične stranke *Iniciativa za demokratični socializem* v letu 2014.

Mnenje s pridržkom

Ugotovili smo, da politična stranka *Iniciativa za demokratični socializem* v letu 2014 ni poslovala v skladu s predpisi v naslednjih primerih:

- prejela je članarino v znesku 20 evrov od fizične osebe, ki ni podpisala pristopne izjave – točka 2.1.1;
- prispevka pravne osebe v znesku 81 evrov, ki ga je pridobila v nasprotju z Zakonom o političnih strankah, ni nakazala v humanitarne namene, kot so določeni v zakonu, ki ureja humanitarne organizacije – točka 2.1.2;
- sredstva v znesku 1.882 evrov, ki jih je nakazala s svojega rednega transakcijskega računa na transakcijski račun za redno poslovanje politične stranke Stranka za ek socializem in trajnostni razvoj Slovenije – TRS kot organizatorja volilne kampanje, so bila porabljena za pokrivanje stroškov, ki ne predstavljajo stroškov volilnih kampanj – točka 2.2.1.a;
- sredstev za financiranje volilne kampanje skupne liste kandidatov v znesku 200 evrov ni nakazala na transakcijski račun za redno poslovanje organizatorja volilne kampanje, kot to določa Zakon o političnih strankah – točka 2.2.1.b.

Razen vpliva ugotovljenih nepravilnosti na pravilnost poslovanja v letu 2014, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, menimo, da je politična stranka *Iniciativa za demokratični socializem* v vseh pomembnih pogledih poslovala v skladu z Zakonom o političnih strankah in Zakonom o volilni in referendumski kampanji.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. stranki Iniciativa za demokratični socializem, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si